

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Dřevčice, okres Praha - východ

Dřevčice 36, 250 01 Brandýs n. L. - St. Boleslav

Identifikátor školy: 600 052 150

Zřizovatel: Obec Dřevčice, Dřevčice 36, 250 01 Brandýs n. L. - St. Boleslav

Školský úřad Praha - východ, Biskupská 7, 111 21 Praha 1

Termín konání orientační inspekce: 18. - 19. říjen 2000

Čj.	034 214/00-2161
Signatura	oc5bu112

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu v Dřevčicích navštěvuje v letošním školním roce 30 žáků (I. třída - 1. a 2. ročník, II. třída - 3., 4. a 5. ročník) především z obcí Dřevčice a Jenštejn. Škola nemá právní subjektivitu. Její součástí jsou školní družina a školní jídelna, v budově je navíc umístěna i mateřská škola. Počet žáků vykazuje již několik let mírně stoupající tendenci. Ve škole působí tři pedagogičtí pracovníci. Vyučuje se podle vzdělávacího programu Obecná škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 12 035/97-20.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, anglický jazyk

Týdenní hodinová dotace v obou předmětech odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu. Členění českého jazyka na jednotlivé složky (čtení a vztah k literatuře, psaní, dorozumívací činnosti a schopnosti, poznávání jazyka a pravopisu) probíhá v intencích vzdělávacího programu Obecná škola. Porušení osnov nebylo shledáno. Kontinuita výuky v českém jazyku je zajišťována především prostřednictvím časově-tematických plánů a permanentní spoluprací obou vyučujících; v anglickém jazyku je situace jednodušší - předmětu vyučuje jen jedna učitelka. Bezprostřední příprava jednotlivých sledovaných hodin byla velmi dobrá (písenné přípravy pro každé oddělení a jejich časová koordinace, příprava tabulí apod.). Především výuka ve II. třídě, jež je složena ze tří oddělení, vyžaduje značné nároky na přípravu. Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení a chování jsou známi, jejich prospěch a chování jsou námětem každé pedagogické porady.

Obě vyučující českého jazyka jsou odborně i pedagogicky způsobilé, hodiny anglického jazyka jsou vyučovány učitelkou, jež získala odbornou způsobilost studiem jazykových kurzů. Tento nedostatek se ale ve výuce cizího jazyka neprojevil; byl kompenzován zejména dobrou metodickou prací učitelky, jež navíc již sedmým rokem absolvuje jazykové kurzy. Žáci měli k dispozici dostatek různých didaktických pomůcek (pracovní listy, fólie, tabulky atd.). Ve dvou sledovaných hodinách byl efektivně použit magnetofon. Výukové prostory jsou standardní, učebny dostatečně velké, dobře vybavené, esteticky působící. Při psaní bylo dbáno na správné držení těla; prvky dramatické výchovy (uplatněné v jedné hodině), relaxační výuka na koberci i volný pohyb dětí po učebně (včetně možnosti pití během vyučování) patřily rovněž mezi klady. Psychohygienické zásady byly ve sledovaných hodinách dodržovány. Jediným nedostatkem v této oblasti se tak jevila přílišná teplota v učebnách.

Sledované hodiny českého jazyka i anglického jazyka navazovaly na předcházející učivo. Vzhledem k charakteru práce ve dvou či třech odděleních převažovala zejména samostatná činnost žáků. Ta ukázala, že především žáci vyšších ročníků jsou zvyklí samostatně pracovat a vyhledávat informace. Různých činnostních prvků a kooperace bylo využíváno v dostatečné míře. Zadávané úkoly a samostatná práce podporovaly logické uvažování. Žáci měli dostatek možností vyjadřovat své názory. V hodině anglického jazyka ve 4. a 5. ročníku (s nímž probíhala paralelně výuka českého jazyka ve 3. ročníku) byla věnována příliš velká pozornost anglickému jazyku na úkor jazyka českého.

Motivace prolínala všemi hodinami a především aktivizačních prvků využívaly obě vyučující v dostatečné míře. V hodinách převládalo verbální hodnocení, běžné bylo závěrečné zhodnocení hodiny (především v I. třídě). Klasifikace známkami nebyla zaznamenána. Diferencované a speciální úkoly pro žáky s vývojovými poruchami byly využívány málo.

Vztahy mezi učitelkami a žáky byly velmi hezké, přátelské, založené na vzájemné důvěře. Atmosféra hodin byla pracovní, klidná a vstřícná, žáci projevovali pozitivní vztah k předmětu. Úroveň jazykových dovedností dětí začínajících s výukou cizího jazyka pochopitelně neumožňuje delší a plynulejší komunikaci v cizím jazyce. Verbální projev obou vyučujících byl na úrovni, zaujalo především kultivované vyjadřování vyučující I. třídy.

Výuka českého a anglického jazyka byla ve všech sledovaných oblastech hodnocena nadprůměrně.

Vlastivěda, prvouka

Učební plán obou předmětů je dodržen, obsah učiva v obou zhlédnutých hodinách odpovídal osnovám. Rovněž zápisy v třídních knihách z loňského školního roku dokladují plnění osnov včetně úprav a doplňků z roku 1998. Kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky garantují časově-tematické plány, prvouku a vlastivědu vyučuje navíc jen jedna učitelka. Její příprava na vyučování je kvalitní a časově náročná.

Pro výuku obou předmětů splňuje požadavek odborné a pedagogické způsobilosti. Prostorové podmínky byly už zmíněny v předcházející části inspekční zprávy. Materiální podmínky byly lepší v hodině prvouky - množství pomůcek bylo účelně a funkčně využito. V hodině vlastivědy ve 4. ročníku (téma Města) chyběly např. atlasy s mapami České republiky, sloužící k samostatnému vyhledávání zeměpisných informací, či obrazový materiál o městech. Rovněž v hodině vlastivědy v 5. ročníku nebylo dostatečně využito možností, jež učivo (téma Národní divadlo) nabízelo. Didaktická technika nebyla použita. Psychohygienické podmínky byly dodrženy, společným znakem obou hodin byla atmosféra klidné práce.

Vyučovací doba byla v obou hodinách využita efektivně. Zásada přiměřenosti byla respektována, pozitivní bylo např. využití mezipředmětových vztahů (v hodině prvouky se objevilo např. kreslení, učivo vlastivědy bylo zase vhodně propojeno s historií, zeměpisem a uměním).

Kromě motivačních činitelů (především zdůraznění cíle hodiny v úvodu či závěrečné zhodnocení práce žáků) používala vyučující k zvýšení aktivity zejména pochvaly a využívala i různých regionálních zajímavostí. Hodnocení (jenom slovní) bylo objektivní a obsahovalo často povzbuzující prvek

Z hlediska komunikace a interakce byla nejzdařilejší hodina prvouky, jejíž nosnou částí bylo vyprávění žáků. Ti byli vedeni logickými otázkami k často spontánnímu vypravování. Komunikační dovednosti žáků 2. ročníku měly překvapivě dobrou úroveň. Interakce učitelka-žák byla systematicky rozvíjena, vztah učitelky k dětem a naopak byl velmi hezký.

Úroveň výuky prvouky a vlastivědy byla velmi dobrá.

Výtvarná a tělesná výchova

Týdenní dotace hodin obou předmětů je v souladu s učebním plánem. Kontrolou třídních knih loňského školního roku nebylo zjištěno porušení učebního plánu či osnov. Kontinuita výuky je zajištěna jednak časově-tematickými plány, jednak faktem (podobně jako v případě prvouky a vlastivědy), že oběma předmětům vyučuje jen jedna učitelka, jinak vychovatelka školní družiny. I její příprava na vyučování (především na výtvarnou výchovu) je velmi dobrá.

Požadavek odborné a pedagogické způsobilosti sice nesplňuje (vyučuje celkem osm hodin); jako absolventka střední pedagogické školy - obor výtvarná výchova - s hlubším zájmem

o tento předmět však k výtvarné výchově má vztah. Jako cvičitelka tělesné výchovy má rovněž pozitivní vztah ke sportu. Pro vyučování tělesné výchovy v zimním období jsou ve škole vytvořeny dobré prostorové i materiální podmínky - menší tělocvična se základním vybavením (především na gymnastiku) vyhovuje. K dispozici je i školní hřiště, vhodné pro míčové hry, zčásti i pro atletiku. Vybavení obou sportovišť umožňuje plnit osnovy. Výtvarná výchova se vyučuje v místnosti školní družiny, v prostředí nepříliš estetickém. Nedostatkem je také chybějící tekoucí voda v místnosti. Z organizačních důvodů se vyučuje výtvarná výchova v dvouhodinovém bloku.

Výuka výtvarné výchovy se vyznačovala především originálními nápady učitelky (téma hodiny - zhotovování „krajice obloženého chleba“), pestrou a aktivní činností dětí. Zatímco první část byla věnována především kreslení, druhá různým činnostem (vystřihování, kreslení, skládání, lepení). Hospitovaná hodina tělesné výchovy měla strukturu obvyklou pro tento předmět - úvodní rušnou část (včetně seznámení s cílem a programem hodiny), rozcvičení se švihadly s důrazem na protahovací cviky, hlavní část (cvičení na malých trampolínách), míčové hry v závěru, zakončení a zhodnocení. Intenzita i délka pohybu byly přiměřené, cvičení bylo po celou vyučovací jednotku efektivní. V průběhu hodiny se střídala zátěž s uvolněním, bezpečnost při cvičení byla zajištěna. Při výuce obou předmětů byly respektovány věkové zvláštnosti žáků či stupeň jejich fyzického vývoje (jednalo se o žáky tří ročníků).

Žáci byli vždy seznámeni s cílem a programem hodiny před jejím zahájením. Dalšími motivačními nástroji byly např. soutěživé hry v tělesné výchově, ukázky požadovaných cviků, povzbuzování či výstava prací a jejich zhodnocení v závěru výtvarné výchovy. Žáci cvičili a pracovali se zájmem a s chutí. V závěru všech hodin pak zbyl dostatek času na krátké zhodnocení, v němž převažovaly především pozitivní rysy.

Charakter obou předmětů nedává tolik možností pro komunikaci mezi oběma účastníky výchovně-vzdělávacího procesu jako např. výuka jazyků. Přesto se vyučování, především druhá hodina výtvarné výchovy, vyznačovalo častou diskusí učitelky s žáky. Při hrách (hodina tělesné výchovy) měly děti dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci, povzbuzování a projevy tolerance. Vyučující měla k žákům velmi pěkný vztah.

Celkově měla výuka tělesné a výtvarné výchovy v hospitovaných hodinách nadprůměrnou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve sledovaných oblastech měla velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Základem pro **plánování** výchovně-vzdělávací činnosti je dlouhodobá koncepce rozvoje školy s výhledem do roku 2002, kterou ředitelka školy zpracovala v roce 1998, tedy rok po svém nástupu do funkce. Zahrnuje oblast výchovně-vzdělávací (vzdělávací program Obecná škola byl zvolen v koordinaci se Základní školou v Brandýse nad Labem, Palachova ul., kam žáci školy přecházejí do 6. ročníku a s níž škola úzce spolupracuje především v oblasti metodické), a materiální. Ve výchovně-vzdělávací práci jsou prioritou především atmosféra ve škole a péče o volný čas dětí - letos mají žáci školy možnost navštěvovat tři zájmové útvary (např. výtvarný kroužek navštěvuje 16 žáků, kroužek juda sedm, kroužek anglického jazyka je určený pouze žákům 3. ročníku). V materiální oblasti jsou prvořadě dva úkoly - vybudování počítačové pracovny a úprava školního dvora. Z této dlouhodobější koncepce pak vycházejí další dílčí materiály ročního či krátkodobějšího charakteru - např. Koncepce školy pro školní rok

2000/2001, Organizační plán na školní rok 2000/2001, měsíční plány práce. Na plánování se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci školy, s koncepcí byla seznámena i veřejnost, se zřizovatelem je projednávána především oblast materiálního rozvoje školy (ředitelka školy se zúčastňuje pravidelně jednání místního zastupitelstva). Díky reálnosti této koncepce se tak daří naplňovat další z priorit dlouhodobého plánování - udržovat naplněnost školy a zabránit odlivu žáků do okolních blízkých škol s 1. - 9. ročníkem.

Organizační struktura školy je vzhledem k její velikosti jednoduchá. V organizaci a členění výuky využívá vedení školy možností, které nabízejí učební osnovy Obecné školy - výuka se neřídí striktně pevným rozvrhem hodin, nýbrž - především v prvních dvou ročnících - dochází k volnějšímu propojování jednotlivých činností. Ve třetím až pátém ročníku, vzhledem k organizačně náročné práci s třemi odděleními, má již výuka pevný řád dle rozvrhu. Ten je sestaven v souladu s § 9 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších úprav; kladem jsou i přestávky v délce 15 min po třetí a čtvrté vyučovací hodině (většinou před předměty výchovného charakteru), jež umožňují především klidnou přípravu na výuku. Nepovinným předmětům se ve škole nevyučuje, s projektovým vyučováním zatím nejsou žádné zkušenosti. Kromě zájmových útvarů (popsaných v předcházející kapitole Plánování) organizuje škola pro žáky např. návštěvy divadelních představení (v letošním roce jsou plánována čtyři), exkurze (mj. do Planetária v Praze), tradiční ozdravný pobyt v přírodě v měsíci červnu, plavecký výcvik, výlety, žáci jsou členy Klubu mladých čtenářů, zúčastňují se řady soutěží v rámci okresu (především sportovních), připravují kulturní vystoupení pro rodiče a veřejnost (např. tradiční Vánoční besídka) atd. Podrobné informace podávají výroční zprávy školy o činnosti. Ředitelka školy vede veškerou povinnou dokumentaci. V její administrativní úrovni nebyly zjištěny nedostatky. Výroční zpráva o činnosti školy je sice stručná, ale splňuje náležitosti § 17e zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Slouží i jako zdroj sebehodnocení. Pouze Výroční zpráva o hospodaření neobsahuje informace o výsledcích kontrol (bod 3c). Pedagogické rady se konají pravidelně čtvrtletně, na provozních poradách se operativně řeší aktuální problémy. Informace rodičům jsou předávány především na třídních schůzkách (pětkrát v roce), osobně či prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách a notýscích.

Ředitelka školy vede šestičlenný kolektiv pracovníků (včetně čtyř provozních) demokratickým stylem. Pro hodnocení práce dvou pedagogických pracovníků má stanovena kritéria (poslední byla vypracována 31. 8. 2000 a obsahují 11 hodnotících bodů), na jejichž základě přiděluje nenárokové složky platu. Preferována je především pedagogická práce. Součástí hodnocení je i trvalé vzdělávání všech vyučujících. Pedagogičtí pracovníci úzce spolupracují se Základní školou v Brandýse nad Labem, Palachova ul., jež má statut fakultní školy. Učitelky školy se tak dostávají i do přímého kontaktu s pracovníky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy Praha, což jim umožňuje získávat nejnovější pedagogické poznatky. Systém pravidelného sebehodnocení je uplatněn především ve výroční zprávě.

Kontrolní systém ředitelky je, vzhledem k velikosti školy, plně dostačující. Jeho základem je permanentní kontakt s oběma pedagogickými pracovníci. Hospitační činnost je plánována, má dostatečnou frekvenci (v loňském školním roce vykonala ředitelka školy celkem sedm hospitací, v letošním školním roce zatím dvě). Hospitační záznamy jsou vedeny, uložená následná opatření jsou kontrolována. Společná hospitace ředitelky školy a školního inspektora ukázala shodu na hodnocení hodiny.

Hodnocení kvality řízení

Celkově byla kvalita řízení ve všech sledovaných oblastech (plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy) hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření Základní školy Dřevčice ve školním roce 1999/2000,
- Koncepce rozvoje školy v období 1998/2002,
- Koncepce školy pro školní rok 2000/2001,
- Organizační plán na školní rok 2000/2001
- Vnitřní režim školy,
- Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků,
- Pravidla pro učitelský sbor,
- Řád školy,
- Inspekční zpráva České školní inspekce čj. 035 37/98-2158 ze dne 16. února 1998,
- časově-tematické plány sledovaných předmětů,
- program hospitačního dne v Základní škole Brandýs n. L., Palachova ul.,
- roční plán činnosti školy na školní rok 2000/2001,
- zápisy z pedagogických rad,
- přehled o pedagogických pracovnících školy,
- třídní knihy ze školního roku 1999/2000,
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy ze školního roku 2000/2001,
- hospitační záznamy,
- žákovské knížky a vzorek žákovských písemností.

ZÁVĚR

Podmínky:

Škola má velmi dobré prostorové podmínky pro výuku. K dispozici jsou dvě prostorné učebny, místnost školní družiny sloužící k výuce výtvarné výchovy, žákovská knihovna, malá, ale dostatečně vybavená tělocvična, školní hřiště a školní jídelna. Výuka je většinou zajišťována učitelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Některé materiální nedostatky (např. chybějící počítače) by měly být ve spolupráci se zřizovatelem brzy vyřešeny.

Podmínky výuky jsou celkově velmi dobré.

Vzdělávání:

Kvalita vzdělávání byla sledována v deseti hodinách. Všechny hospitované hodiny byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh vzdělávání měl velmi dobrou úroveň.

Řízení:

Plánování je velmi dobré. Organizační struktura školy umožňuje její účinné řízení. Organizování má velmi dobrou úroveň, rovněž tak vedení malého kolektivu pracovníků a jejich motivování. Také kontrolní systém je vzhledem k velikosti školy velmi dobrý. Systém řízení školy je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Neefektivní čerpání finančních prostředků, přidělených ze státního rozpočtu, nebylo zjištěno.

V porovnání s poslední inspekcí, jež byla vykonána v lednu roku 1998, došlo k dalšímu zlepšení vzdělávání, řízení a podmínek výuky.

Na základě sledovaných jevů, tj. kvality vzdělávání a úrovně řízení, byla škola hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. František Kvasnička

.....

V Mladé Boleslavi dne 14. listopadu 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. 11. 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

PaedDr. Zuzana Bergerová

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň

Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Praha - východ	2000-11-30	034 217/00-2161
Zřizovatel - Obec Dřevčice	2000-11-30	034 218/00-2161
Rada školy	Není zřízena	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.